

5.2 Įvardžių linksniavimas, rašyba ir kirčiavimas

Asmeniniai įvardžiai *aš, mes, tu, jūs* neturi gimines nurodančių galūnių. Tačiau asmuo turi lytį, ir kalbant ji parodoma priklausomo žodžio forma: *Aš pavargęs, -usi, tu geras, -a*. Šie asmeniniai įvardžiai linksniuojami taip:

Vienaskaita		Daugiskaita	
V. <i>àš</i>	<i>tù</i>	V. <i>mēs</i>	<i>jūs</i>
K. <i>manęs / mào</i>	<i>tavęs / tàvo</i>	K. <i>mūsų</i>	<i>jūsų</i>
N. <i>mán</i>	<i>táu</i>	N. <i>mùms</i>	<i>jùms</i>
G. <i>manè</i>	<i>tavè</i>	G. <i>mùs</i>	<i>jùs</i>
Įn. <i>manimì</i>	<i>tavimì</i>	Įn. <i>mumìs</i>	<i>jumìs</i>
Vt. <i>manyjè</i>	<i>tavyjè</i>	Vt. <i>mumysè</i>	<i>jumysè</i>

Šauksmininko įvardžiai neturi. Pirmasis asmuo į save nesikreipia, o antrojo asmens įvardžiai rodo asmenį ar asmenis, į kuriuos kreipiamasi visais linksniais: *Ačiū tau, kad esi mano gyvenime; Tu norėtum, kad aš šiandien ateičiau? O jūs, gudruolės, daugiau taip nesielkite.*

Įvardžiai *jis – jì, jiẽ – jõs* reiškia ir asmenis, ir daiktus. Sakinyje šie įvardžiai pakeičia daiktavardžius: *Šalia gyvenanti kaimynė buvo labai gera. Ji nuolat pavaišindavo saldainiais. Kaimo gyventojai buvo labai draugiški žmonės. Jie visas šventes švęsdavo kartu.*

Įvardžiai *jis, jì* linksniuojami taip:

Vienaskaita		Daugiskaita	
V. <i>jìs</i>	<i>jì</i>	V. <i>jiẽ</i>	<i>jõs</i>
K. <i>jõ</i>	<i>jõs</i>	K.	<i>jũ</i>
N. <i>jám</i>	<i>jái</i>	N. <i>jíems</i>	<i>jóms</i>
G. <i>jĩ</i>	<i>jã</i>	G. <i>juõs</i>	<i>jàs</i>
Įn. <i>juõ</i>	<i>jà</i>	Įn. <i>jaĩs</i>	<i>jomìs</i>
Vt. <i>jamè</i>	<i>jojè</i>	Vt. <i>juosè</i>	<i>josè</i>

5.2 Įvardžių linksniavimas, rašyba ir kirčiavimas

Parodomųjų įvardžių linksniavimas.

Vienaskaita				Daugiskaita			
				V. tiẽ	tõs	šiẽ	šiõs
				K. tũ		šiũ	
				N. tíems	tóms	šíems	šióms
V. tàs	tà	šis	ši	G. tuõs	tàs	šiuõs	šiàs
K. tõ	tõs	šiõ	šiõs	Įn. taĩs	tomìs	šiaĩs	šiomìs
N. tám	taĩ	šiám	šiái	Vt. tuosè	tosè	šiuosè	šiosè
G. tã		šj	šiã				
Įn. tuõ	tà	šiuõ	šià				
Vt. tamè	tojè	šiamè	šiojè				

1. Tarp pateiktų žodžių yra pasislėpę 10 įvardžių. Suraskite juos ir išrašykite.

Jūsiškis, lenta, sėjau, anoks, sietynas, pievoje, saulėtoji, grožis, šitas, lapuose, žiūri, visai, toks pats, gražiai, kad, negu, labiau, kai koks, žiburys, ach, tegul, lyg, rašyti, kitoks, bet, vienam, ant, pokšt, dailus, manęs, žaisti, kai, tylą, kažkas, sala, po, sektųsi, šis, pupa, šešioliktasis, aš, vėl, per, tuose.

2. Sukirčiuokite įvardžius. Pasirinkite 5 įvardžius ir sugalvokite su jais po sakinį.

Mano, jūsiškis, ta, anoks, kuris, aš, savo, ši, kieno, sau, jiems, jose, manyje, mums, tau, jų, savęs, jūsų, savas, tavoji, kitas, tu, mums, juose, šitas, šiomis, jie patys.

5.2 Įvardžių linksniavimas, rašyba ir kirčiavimas

3. Perskaitykite sakinius, parinkite ir įrašykite tinkamą įvardį.

1. ____ visi be galo džiaugėsi sutikę _____ _____ po daugybės metų.
2. Mergaitė buvo labai drąsi. _____ visada ir visur norėjo būti pirma.
3. _____ noriu, kad _____ didžiuotumėsi _____ pasiekimais.
4. Klausimai buvo skirtingi, tačiau atsakymas visada būdavo _____ _____.
5. _____ knyga buvo įdomesnė nei _____, _____ dabar skaitau.
6. Niekada neišduok _____ ir _____ pasirinkimų.
7. _____ pasiūta suknelė buvo _____ _____ graži, _____ mačiau parduotuvėje.
8. _____ nežinojo, _____ tai namas.
9. Diena buvo _____, negu paprastai būdavo.
10. _____ _____ mieste atrodė kitaip: medžiai, namai, net ir žmonės ėjo atbulomis.

Vienas kitą, ji, aš, jie, tu, ana, savo, toks pats, ši, savęs, kurią, kieno, mano, tokia pat, kitokia, šiame, niekas, mano.

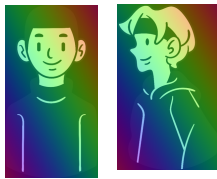
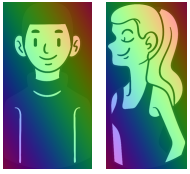
4. Skliaustuose esančius įvardžius pakeiskite reikiamu linksniu. Įrašytus įvardžius sukirčiuokite.

1. (Jie) _____ visiems reikėjo pabūti kartu.
2. Vaikai visada mokėjo linksmai leisti (savęs) _____ laiką.
3. (Kiekvienas) _____ žmogaus kelias skirtingas, todėl skirtingi ir pasirinkimai.
4. Miške, (kuris) _____ augo daug grybų, buvo malonu vaikščioti.
5. (Ana) _____ kartą (tau) _____ (man) _____ nepastebėjai.
6. (Ši) _____ mergaitę buvau sutikusi parduotuvėje.
7. Pajūryje (ta) _____ dienomis, kai švietė saulė, buvo labai linksmas.
8. Negalėjau patikėti, kad (niekas) _____ tau daugiau nereikia.

5.2 Įvardžių linksniavimas, rašyba ir kirčiavimas

5. Šalia paveikslėlių įrašykite tinkamus įvardžius (jis, jos, jie, ji, jie).

6. Išlinksniuokite įvardžius: *aš, tu, mes*.

Vienaskaita

V. _____
K. _____
N. _____
G. _____
Įn. _____
Vt. _____

Daugiskaita

V. _____
K. _____
N. _____
G. _____
Įn. _____
Vt. _____

7. Įrašykite praleistas raides.

1. Kiek metų sav___s nesaugojai, nors dabar pagailėk.
2. Š___toks gražus namas, š___tokia graži aplinka.
3. Mes pat___s norime aplank___ti savo senelius.
4. Ka___kas pabeldė į duris, bet aš negird___jau.
5. V___noks gyvenimas yra čia, kaime, kit___ks ten, mieste.
6. Šeimos relikviją saugojo k___lios kartos žmonių.
7. Vaikai norėjo būti su___gę, tačiau j___ nesuprato, koks tas gyvenimas yra.
8. Tok___ šiltą dieną norėjosi tiesiog pabūti gamtoj___.
9. Buvo likę k___lios valandos iki m___sų susitikimo.
10. Žvalgydamiesi aplinkui m___s galime pamat___ti daug gražių ir prasmingų dalykų.
11. Šiok___ tokie įvykiai kartais skaudina, tačiau daro m___s stipresnius.
12. Nė v___nas nemokėjo taip gražiai šokti ir dainuoti, kaip m___sų kaimynų s___nus.

